Tema 10. Ecuații diferențiale liniare cu coeficienți constanți

§1. Ecuații omogene

Exercițiul 1.1. Aflați soluția generală a următoarelor ecuații diferențiale liniare omogene

a)
$$x''' + x = 0$$
, $\lambda_1 = -1, \lambda_{2,3} = \dots$
b) $x''' - x = 0$, $\lambda_1 = 1, \lambda_{2,3} = \dots$
c) $x''' - 3x'' + 3x' - x = 0$, $\lambda_{1,2,3} = 1$
d) $x^{iv} + 8x'' + 16x = 0$, $\lambda_{1,2} = \lambda_{3,4} = \pm 2i$
e) $x^{iv} - 6x'' + 9x = 0$, $\lambda_{1,2} = \lambda_{3,4} = \pm 3i$
f) $x^{iv} + a^2x'' = 0$, $a \in \mathbb{R}$, $\lambda_1 = a, \lambda_2 = -a, \lambda_{3,4} = \pm ai$
g) $x^{iv} - a^4x = 0$, $a \in \mathbb{R}$, $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = -1, \lambda_{3,4} = -1 \pm 2i$
i) $x^{v} + 4x^{iv} + 5x''' - 6x' - 4x = 0$, $\lambda_1 = 1, \lambda_2 = -1, \lambda_3 = -2, \lambda_{4,5} = -1 \pm i$
j) $x^{v} = 0$, $\lambda_{1,\dots,5} = 0$
k) $x^{v} - x = 0$, $\lambda_{1} = 1, \lambda_{2} = 2, \lambda_{3} = 4$
n) $x^{(6)} - x^{(5)} - 4x^{(4)} + 2x''' + 5x'' - x' - 2x = 0$, $\lambda_{1,2} = 1, \lambda_{3,4,5} = -1, \lambda_{6} = 2$
o) $x''' - 6x'' + 11x' - 6x = 0$, $\lambda_{1} = 1, \lambda_{2} = 2, \lambda_{3} = 3$
p) $x''' - 3x'' + 9x' + 13x = 0$, $\lambda_{1,2,3,4} = 0, \lambda_{5} = 1, \lambda_{6,7} = \pm i$
s) $x^{iv} + 2x''' + 3x'' + 2x' + x = 0$, $\lambda_{1,2} = \lambda_{3,4} = -\frac{1}{2} \pm \frac{\sqrt{3}}{2}i$

§2. Ecuații neomogene

Exercițiul 2.1. Aflați soluția generală a următoarelor ecuații diferențiale liniare neomogene:

$$a) \ \ x^{\text{iv}} - 2x''' + x'' = t + e^t, \qquad \lambda_{1,2} = 0, \lambda_{3,4} = 1, \tilde{x}_1 = \frac{t^3}{6} + t^2, \tilde{x}_2 = \frac{t^2}{2} e^t$$

$$b) \ \ x''' - x = t^3 - 1, \qquad \lambda_1 = 1, \lambda_{3,4} = \dots, \tilde{x} = -t^3 - 5$$

$$c) \ \ x^{\text{iv}} + x''' = \cos 4t, \qquad \lambda_{1,2,3} = 0, \lambda_4 = -1, \tilde{x} = \frac{1}{1088} (4\cos 4t - \sin 4t)$$

$$d) \ \ x''' + x'' = t^2 + 1 + 3te^t, \qquad \tilde{x}_1 = \frac{3}{2}t^2 - \frac{1}{3}t^3 + \frac{1}{12}t, \tilde{x}_2 = e^t(\frac{3}{2}t - \frac{15}{4})$$

$$e) \ \ x''' + x'' + x' + x = te^t, \qquad \tilde{x} = e^t(\frac{1}{4}t - \frac{3}{8})$$

$$f) \ \ x''' + x' = \frac{\sin t}{\cos^2 t}, \qquad \tilde{x} = \sec t + \cos t \ln \cos t - \operatorname{tg} t \sin t + t \sin t$$

$$g) \ \ x'' + x = \sin t - \cos t, \qquad \tilde{x} = -\frac{1}{2}(\cos t + \sin t)$$

$$h) \ \ x^{\text{iv}} + 2x''' + 5x'' + 8x' + 4x = \cos t, \qquad \lambda_{1,2} = -1, \lambda_{3,4} = \pm 2i, \tilde{x} = \frac{1}{6} \sin t$$

$$i) \ \ x'' + 4x = \frac{1}{\cos 2t}, \qquad \tilde{x} = \frac{t}{2} \sin 2t + \frac{1}{4} \cos 2t \ln \cos 2t$$

$$j) \ \ x'' + x = \operatorname{tg} t, \qquad \tilde{x} = -\cos t \ln \operatorname{tg} (\frac{t}{2} + \frac{\pi}{4})$$

$$k) \ \ x'' - x = \frac{e^t}{e^t - 1}, \qquad \tilde{x} = -te^t - 1 - (e^t + e^{-t}) \ln |e^t - 1|$$

$$l) \ \ x'' - 2x' + x = \frac{e^t}{t^2 + 1}, \qquad \tilde{x} = e^t(t \operatorname{arctg} t - \frac{1}{2} \ln(t^2 + 1))$$

§3. Ecuații de tip Euler

Exercițiul 3.1. Integrați ecuațiile următoare și comparați soluția găsită cu cea indicată:

$$a) \ t^2x'' + tx' - x = 0, \qquad x = c_1t + c_2t^{-1}$$

$$b) \ t^2x'' + 3tx' + x = 0, \qquad x = t^{-1}(c_1 + c_2 \ln t)$$

$$c) \ t^2x'' + tx' = 0, \qquad x = c_1 + c_2 \ln t$$

$$d) \ t^3x''' - 3t^2x'' + 6tx' - 6x = 0, \qquad x = c_1t + c_2t^2 + c_3t^3$$

$$e) \ t^2x''' - 3tx'' + 3x' = 0, \qquad x = c_1t + c_2t^2 + c_3t^4$$

$$f) \ (t+1)^2x'' - 2(t+1)x' + 2x' = 0, \qquad x = c_1(t+1) + c_2(t+1)^2$$

$$g) \ t^2x'' - tx' + x = 8t^3, \qquad x = t(c_1 + c_2 \ln t) + 2t^3$$

$$h) \ t^2x'' - 2x = \sin \ln t, \qquad x = c_1t^2 + c_2t^{-1} + \frac{1}{10}\cos \ln t - \frac{3}{10}\sin \ln t$$